

Saprāta sapnis

Jelena Glazova

10/01/2020

***

rituāls ap
guļošu melnu sievieti
bērni sadrūzmējušies vēro
viņas kailo augumu
sieviete guļ nesakustēdamās
tā ir pārkrāsota sniegbaltīte
vai mirusi ķēniņmeita
varbūt visi viņas kauli ir salauzti
un viņa nevar piecelties
bērni uzmana viņas miegu
visticamāk izrunā kaut kādus burvju vārdus
taču tie nav dzirdami aiz aizgrieztajām mugurām
nenosakāmas ādas krāsas bērni
druzņēmējas ap kailo melno sievieti
kura guļ holbeina mirušā kristus pozā
varbūt viņai kas bijis rokās
un nu notiek klusa sadalīšana
vai arī viņi sadalījuši apģērbus
saplēsuši un apēduši
melnā sieviete turpina gulēt
nav redzams vai viņa elpo
kamēr turpinās rituāls
viņa nedrīkst kustēties
bērni drūzmējas apkārt
veic nesaprotamu rituālu
vēl kaut kam ir jānotiek

***

apģērba hierarhija
un orgānu hierarhija
„itin visā ir sava politika”
viņa saka puķu fonā
tās atveras
lilijas vai heliotropi
vai nevarēja ko
mazāk banālu
„kad sāku apjēgt
ka esmu iestrēgusi” saka viņa - viņš
ka te nav hierarhijas
spilgtos gaismas lāsumos
šur un tur pazib viņas - viņa redze
viņa kā allaž ir bez drēbēm
„mēs visi viņu redzējām
viņa arī bija kaspars hauzers”
viņa saka ar piedvesumu
„es deju ar leģendu”
bet kas viņi ir kālab tiem kārojas zināt
zaļš lāzers spīd viņas kājstarpē
viņa izlokās uz grīdas
te mainās apgaismojums
tūdaļ kļūs skaidrs
kas ir viņa - viņš

***

„un mirušie vienradži...”
ko izmanto kā degvielu diskotēkai
ar sudrabainām nesarecējošām asinīm
viens karājas zem griestiem
retrofutūristiskā konstrukcijā
bezglīgā bumbā
vertikālā dirižablī
balts miris vienradzis
ar sudrabainu ragu
sudrabainās asinis notek uz deju zāles grīdas
vienradzis karājās ar galvu uz leju
caurspīdīgā bumbā
kas laistās varavīksnes lāsmām
vienradža baltā gaļā

lidinās virs deju zāles
publika ceļ augšup galvas
gaļa iztek sudrabaina
deju zāle pietek ar dzirksteļojošu asiņu pelķi
drīz kājas sāk lipt klāt
„dejojiet ātrāk”
saka ceremoniju meistars
drīz šis karkass būs beidzies
pienāks laiks upurēt jaunu

***

spogulis mazgā grīdu
uz smalkām alumīnija ekstremitātēm
tievas savītas nūjas
nūjas atspīd spogulī
nūjas atspīd spoguļgrīdā
spogulis skatās uz sevi
spogulis pēta savas ekstremitātes
spogulis ir pieliecies
pārliecies pār grīdu
spogulis stiepj ar grīdas lupatu
aizstiepj līdz netīrumiem
grīda spoži mirdz
atspoguļo spoguļa ekstremitātes un spoguli
spogulis skatās grīdā
spogulis skatās spogulī
lūkojas uz savām ekstremitātēm
vai tās nav pārāk savītas
un vai nav pārāk tievas
spogulis skatās spoguli
spogulis stāv uz ceļiem
turpina mazgāt spoguli (...)

***

dobī papēži uz krāsainām kāpnēm
šizofrēniski kļiedzieni ar repu
reps ir primordiāla valoda
krāsaina konstrukcija bez sistēmas
it kā cauri ēkai būtu izskrējis lopu bars –
armatūra juku jukām ar porolonu
zīda un samta gabali
pārvilkti pār armatūru
kāpnes daudzkrāsainos audumos
un skaļš hiphops
reps ir valoda ko saprot visi
bet šīs ir dekorācijas tam, kas notiks pēc tam
viss jau ir noticis un šī ir jau padarīta
nozieguma vieta
slepkavības ieroči ir paslēpti
ir palicis daudz detaļu –
papēži, kleitu paliekas
izmētātas rotas
un primordiāls reps
fonā murmina
valodas ciltstēvs mūžīgais reps

***

baseinā bez dibena un ūdens
zilā kvadrātā ar tvaikiem
notika kustība
divas nāras šaudījās gar malu
ieskatījās acīs
teica apmeklētājiem
par runas atvērtību
te viena te otra meta kūleņus
un mainīja baseina malas
„ja aizmirstam runas jēgu
tad tā kļūst atvērta”
viņas citēja bartu un vitgenšteinu
švikstināja astes
ieņēma grūtas pozas
viena šlakstinājās uz muguras
un aizskāra ar asti publikas kājas

„liekas es viņai patīku”
teica cilvēks ar nolaidenu pieri
un sekoja nārām pavēris muti
otra bija ietērpta skrandās
saplēstās piedurknes plandījās gaisā
viņas abas bija laimīgas
par īsas runas iespēju
plātija rokas tvaika mākoņos
pēc uzstāšanās kā ierasts
saimnieks izslēdza viņām balsis

upurēšana

vārdi nokāpa no postamentiem
burti izrāpās no rāmjiem
kam gan bijis tas viss
dunēdams skalinājās vagonš
no iekšpuses aizlodēts
kam gan bijis šis upuris?
upurēšana godkārei
neredzami dzīvnieki
sitās ar sāniem pret vagona sienām
vēderiem kurkstot
mehāniski metāla dzīvnieki
drūmi badījās pret metāla zāli
apraksta vārdi mētājās pļavā
dzīvnieki ēda burtus
kam gan vajadzīgs šis upuris?
krāsa notecēja uz asfalta
skulptūras stenēja vējā
metāla zivis kustējās
metāla vēderā
par godu „ziemeļu zivju koncernam”
neredzami dzīvnieki kustējās no sāna uz sānu
nesdami upuri kāda godkārei

***

„saprāta sapnis” notecējis ar ko dzeltenu
ar sarkaniem nagiem mezglā
dzeltenīgi rozā savilces uz pieres
tie ir izsmērētie neuzmanības punkti
iesarkana apkakle uz nedzīvi balta
tā ir saprāta sapņa miesa
saprāta sapnis vienmērīgi elpo
tam ir izsvaidīti mati
notecējuši ar ko dzeltenīgi netīru
saprāta sapnis redz sapni
kurā tas stāv sava portreta priekšā
un lepni māj ar roku
labsirdīgi smaida
dubultojies saprāta sapnis
cenšas savākties kopā
bet pagaidām tikai vienmērīgas elpas skaņas
ieelpa - izelpa ieelpa - izelpa
ir dzirdamas telpā
saprāta sapnis ir nepārtraukts
saprāta sapnis redz atmošanās sapni

***

nokļuvis „draudīgajā ielejā”
viņš knapi kustina 3d galvu
kā liekas lai mazinātu efektu
uzraksts uz pieres
spoguļrakstā
deguns sārtojas
āda lobās
tumst
viņš bez grūtībām noņem seju
un ieliek paplātē
aiz noņemtās sejas ir vēl viena seja
viņš atkal noņem seju
aiz tās ir vēl viena seja
citā paplātē sārtojas malta gaļa
vai iekšas – bilde ir neskaidra

vai ir iespējams korigēt efektu?
seja paliek ar šķēlumiem acīm un degunam
no tiem lien ārā kaut kas melns
it kā to varētu pielaikot?
vai tā kļūs cilvēciskāka
ja viņa seju uzvilktu cilvēkam
bet pagaidām tas ir 3d puves efekts
tas sākas no mutes kaktiņiem
nolīdzina sejas izciļņus
teju plakana seja noliecas pār taustiņiem
zem 3d pirkstiem skan skaņas
ar vienmērīgām pauzēm
tās piekļust un atskan no jauna

***

patrika beitmēna tabletes
bez nosaukuma tikai ar pacienta vārdu
un ražotāja adresi
psihotropas vai ar kādu citu iedarbību
kapitālisms un šizofrēnija
tablete aizvieto zāģēšanu
beitmēns gaitenī ar elektrisko zāģi
nākamajā dienā liķis pazūd
beitmēns ar urbi pie deniņiem
nākamajā dienā galva pazūd
beitmēns ar liķu kaudzi pieliekamajā
nākamajā dienā nav nekādu pēdu
tikai bankomāts runā kurlā ielā
„iebaro man ielas kaķi”
ko tu izdarīsi? bet nākamajā dienā arī liecinieka nav
viņš ēd saujām no bundžiņas
„man vienkārši vajadzēja nogalināt daudz cilvēku”
to aizstāj zīmējumi blociņā
uzšķērstas sievietes
izmētātas pa lappusēm
iztēles priekšmets
kapitālisms un psihotropās vielas

No krievu valodas atdzejojis Arvis Viguls